

Voorzitter

zittingsperiode die nu een aanvang neemt, de volgende vaste commissies in te stellen:

- Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat/ Algemene Zaken en Huis der Koningin (BZK/AZ);
- Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO);
- Economische Zaken (EZ);
- Europese Samenwerkingsorganisaties (ESO);
- Financiën (Fin.);
- JBZ-Raad (JBZ);
- Justitie (Just.);
- Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV);
- Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken (NAAZ);
- Onderwijs, Cultuur en Wetenschapsbeleid (OCW);
- Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW);
- Verkeer en Waterstaat (V&W);
- Verzoekschriften;
- Volksgezondheid, Welzijn en Sport/Jeugd en Gezin (VWS/JG);
- Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu/ Wonen, Wijken en Integratie (VROM/WWI).

Daarnaast is er de Tijdelijke Commissie Subsidiariteitstoets, een commissie die is ingesteld door de Eerste en Tweede Kamer en die haar werkzaamheden zal voortzetten.

Overeenkomstig het voorstel van de tijdelijke voorzitter wordt besloten.

Aan de orde is **de vaststelling van de profielschets van de voorzitter (EK LI, A) en vaststelling van de verdere procedure verkiezing voorzitter.**

De beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Kox** (SP): Voorzitter. Onlangs zei een journalist tegen mij dat hij begrepen had dat ik voorzitter van de Eerste Kamer wilde worden. Ikzelf wist dat nog niet, maar ik vond het wel leuk. Vier jaar terug, toen wij ook de profielschets voor de Kamervoorzitter bespraken, sprak ik mijn eerste woorden in dit huis uit. Ik heb toen gezegd dat ik of een van mijn fractiegenoten wellicht ooit op die stoel terecht zou komen. Nu ik drie maal zoveel fractiegenoten heb, is de statistische kans op een Eerste Kamervoorzitter van mijn partij alleen maar toegenomen, zo weet ik met hbs-a. Het is inderdaad een leuk vooruitzicht, althans voor sommigen.

De voorliggende profielschets vormt naar mijn mening geen belemmering voor een van ons om in de komende tijd een gooi te doen naar dit hoge ambt. Wij waren vier jaar terug tegen het via een VVD-motie in de profielschets opnemen van de ietwat bizar klinkende passage dat de voorzitter een "gebleken positieve persoonlijke opvatting over de Eerste Kamer als staatsorgaan" dient te hebben. In de omstandigheden van toen zagen wij dat vooral als een anti-Jurgensmotie. De heer Jurgens was een van de kandidaat-voorzitters en was in een eerder leven ooit voorstander van opheffing van de Eerste Kamer geweest.

Inmiddels heeft de in 2003 uiteindelijk gekozen Kamervoorzitter laten zien dat positief en kritisch elkaar op geen enkele manier uitsluiten en dat er juist alle

ruimte is voor een debat over onze staatsinrichting, inclusief de inrichting van de Staten-Generaal. Daarmee maakte de voorzitter feitelijk de weg vrij voor een toekomstig SP-Kamerlid als Kamervoorzitter. Ook onze opvatting over de Eerste Kamer is positief en kritisch. Er gebeurt hier veel goed werk, zo zeg ik nog maar eens een keer voor degenen die daar ooit over twijfelden. Precies daarom verdient deze Kamer een modern eenkamerstelsel waarin het beste van twee Kamers samenkomt in één Staten-Generaal. Andere collega's denken daar beslist anders over. Dat is alle reden om daarover in de toekomst een diepgaander debat in dit huis te voeren.

Voor een goed debat hebben wij hoe dan ook een goede Kamervoorzitter nodig, een voorzitter die in staat is om op een open en eerlijke wijze het debat hier te doen plaatsvinden in een werkbare omgeving met goede contacten met de ambtenaren en open naar de samenleving. Wij hebben ook nu weer een voorzitter nodig die voldoet aan de profielschets zoals wij hem opgesteld hebben en zoals wij hem interpreteren, hopelijk met steun van de hele Kamer. Overigens had voor ons de profielschets ook wat eenvoudiger en beeldender gemogen. Een foto van de huidige tijdelijke voorzitter was voor ons ook goed genoeg geweest. Immers, tussen de theoretische profielschets en de huidige situatie ligt vier jaar ervaring met een voorzitter die heeft laten zien hoe de profielschets er in de praktijk uitziet. Voor ons was Yvonne Timmerman de afgelopen vier jaar een persoon die op een buitengewoon goede manier inhoud aan het profiel heeft gegeven. Ik moet mevrouw Timmerman waarschuwen dat, als zij mocht overwegen zich nog eens kandidaat te stellen voor dit hoge ambt, zij een groot risico loopt dat mijn fractie haar steunt. En dat tikt tegenwoordig wel aan. Die Eerste Kamervoorzitter van SP-huize komt er nog wel, maar nu even niet.

Ondervoorzitters worden niet gekozen maar benoemd. Die procedure hebben wij ooit afgesproken. Zij geldt totdat er een andere komt. Mijn fractie heeft er geen probleem mee om dat te respecteren. Tegelijkertijd willen wij daarover in de nabije toekomst verder spreken. Als het aan ons ligt, krijgen wij in de toekomst niet alleen een gekozen voorzitter, maar ook gekozen ondervoorzitters. Daarbij kijken wij vooral naar de kwaliteit, zoals wij dat ook doen bij de voorzitter, en niet naar de politieke kleur. Volgens ons is dat wenselijk. Het zou voor kleinere fracties de mogelijkheid openen om een goede kandidaat te stellen. Zoals gezegd, dat is nu niet aan de orde, het is over een week ook niet aan de orde, maar wij willen er in de toekomst graag over spreken.

De heer **Noten** (PvdA): Ik neem het voorstel van de heer Kox over. Het is goed om hier op korte termijn over te spreken. Het is mijn ervaring dat praten over dit onderwerp altijd makkelijker is vlak na verkiezingen dan vlak voor verkiezingen. Het lijkt mij heel zinvol om daarover binnenkort het gesprek te openen. Het is raar om partijen en daarmee goede kandidaten op voorhand uit te sluiten.

De heer Kox haalt terecht de wat merkwaardige anti-Jurgensformulering van vier jaar geleden aan. Deze formulering heeft oud-collega Jurgens er overigens niet van weerhouden om vier jaar uitstekend als ondervoorzitter te functioneren. Het gaat mij om de merkwaardige woorden "positieve persoonlijke opvatting". De heer Kox geeft aan dat dit niet mag betekenen dat mensen niet

Kox

meer kritisch mogen nadenken over de wijze waarop ons staatsbestel is ingericht. De positieve houding mag een kritische houding niet uitsluiten. Anders zou een belangrijk deel van de fractie van de heer Kox, maar ook een belangrijk deel van mijn fractie hier in feite niet aanwezig mogen zijn. Dat kan natuurlijk nooit het geval zijn. Heb ik de heer Kox goed begrepen?

De heer **Kox** (SP): Ja, u hebt mij goed begrepen. Daarom heb ik de foto van de huidige tijdelijke voorzitter laten zien. Toevallig staat er ook nog het onderschrift "van droom naar daad" onder. Een profielschets is altijd theoretisch: altijd worden schapen met vijf poten gezocht. Inmiddels hebben wij gezien hoe de profielschets is ingevuld. Niemand in dit huis heb ik horen zeggen dat de huidige tijdelijke voorzitter er met de pet naar heeft gegooid. Tegelijkertijd heb ik erop gewezen dat zij op tal van momenten kritisch over ons staatsbestel heeft gesproken. Als in de krant komt te staan "Senaat stelt vast dat je alleen maar Kamervoorzitter mag worden als je onkritisch bent", zullen de stemmen om dit huis op te heffen enorm in omvang toenemen. De praktijk heeft uitgewezen dat kritisch en positief heel goed kunnen samengaan.

De heer **Noten** (PvdA): Wij beginnen een nieuwe periode en de heer Kox en ik zijn het op twee punten onmiddellijk met elkaar eens. Ik verheug mij op de komende vier jaar!

De heer **Rosenthal** (VVD): Omdat de heer Kox de desbetreffende passage in de profielschets voor de voorzitter en mutatis mutandis voor de ondervoorzitter nog even ter discussie stelt, wil ik er geen enkel misverstand over laten bestaan. Wat een persoonlijke opvatting over de Eerste Kamer als staatsorgaan betreft blijft voor mijn fractie onverkort gelden dat zij het wat schizofreen zou vinden als voor de allerbelangrijkste functies die wij in de Eerste Kamer te vergeven hebben, geldt dat er iemand terecht kan komen die van de daken schreeuwt dat hij of zij het liefste het staatsorgaan onmiddellijk zou afschaffen. Dat is iets anders dan een kritische houding die je kunt hebben tegenover allerlei zaken die met verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de Eerste Kamer te maken hebben.

De heer **Kox** (SP): De heer Rosenthal zal met mij van mening zijn dat iemand die van de daken schreeuwt dat wat er ook gebeurt, met de senaat nooit iets zal veranderen, ook geen geschikte kandidaat is. Het zit er tussenin. Daarover moeten wij praten. Overigens heb ik vier jaar geleden al gezegd dat collega's die het woord "opheffen" een rotwoord vinden, het Duitse woord kunnen gebruiken: aufheben. Dan verheffen wij de Eerste Kamer samen met de Tweede Kamer tot dé Kamer van de Staten-Generaal.

De heer **Rosenthal** (VVD): Voor mijn fractie hoeft de Kamer helemaal niet "aufgeheben", verheven te worden, want zij is al van een zeer hoogstaand niveau!

De heer **Kox** (SP): Daar zijn wij het dan weer over eens!

De beraadslaging wordt gesloten.

De profielschets wordt ongewijzigd vastgesteld.

De tijdelijke **voorzitter**: Ik kom toe aan de verdere procedure van de verkiezing van de voorzitter. Ik stel aan de Kamer voor dat de kandidaatstelling na deze openbare vergadering schriftelijk plaatsvindt, tot uiterlijk 15 juni 2007, te twaalf uur. Alle leden zullen dan zaterdag 16 juni de schriftelijke kandidaatstelling in huis hebben. In de plenaire vergadering van 19 juni 2007 krijgen de kandidaten in alfabetische volgorde maximaal vijf minuten de gelegenheid, een toelichting te geven op hun kandidatuur. Aansluitend daarop kan de Kamer vragen stellen aan de kandidaten. Tot slot volgt stemming, overeenkomstig artikel 113 en volgende van het Reglement van Orde.

Overeenkomstig het voorstel van de tijdelijke voorzitter wordt besloten.

De tijdelijke **voorzitter**: Alvorens deze vergadering te sluiten, verzoek ik de nieuwe leden, na sluiting nog even te blijven zitten aangezien de griffier nog enkele mededelingen wil doen. Ik wens eenieder een heel prettige dag.

Sluiting 13.58 uur

Besluiten en ingekomen stukken

Lijst van besluiten

De Voorzitter heeft na overleg met het College van Senioren besloten om:

a. de plenaire behandeling van de volgende (wets)voorstellen te doen plaatsvinden op:
12 juni 2007 (hamerstukken)

Wijziging van de Wet op het specifiek cultuurbeleid in verband met wijzigingen in de inrichting van de Raad voor cultuur en met invoering van een gedifferentieerd systeem van subsidieverstrekking ten behoeve van cultuuruitingen (30847);

Wijziging van onder meer de Wet studiefinanciering 2000 in verband met onder meer de uitvoerbaarheid van die wet en de invoering van een kopopleiding in het hoger onderwijs, alsmede van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek in verband met onder meer Associate-degreeprogramma's en masteropleidingen op het gebied van het hoger onderwijs (30971);

19 juni 2007

Debat over de regeringsinzet voor de Europese Raad van 21-22 juni 2007;

b. het voorbereidend onderzoek van het volgende wetsvoorstel door de vaste commissie voor Justitie te doen plaatsvinden op 19 juni 2007:

Aanpassing van de Vreemdelingenwet 2000 aan richtlijn nr. 2004/82/EG van de Raad van 29 april 2004 betreffende de verplichting voor vervoerders om passagiersgegevens door te geven (PbEU L 261) (30897).